

O'zbek tili 6

Umumiy o'rta ta'lim maktablarining
6-sinfi uchun darslik

*O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi
nashrga tavsiya etgan*

Yangi nashr

Toshkent – 2022

UO'K 811.512.133(075.3)
KBK 81.2(5O')ya72
O'16

Mualliflar:

Dilafruz Xidoyatova
Namoz Rasulov
Nargisa Yuldasheva
Nodira Usmonova
Yulduz Xasanova

Taqrizchilar:

Muhabbat Qurbonova – O'zMU professori, filologiya fanlari doktori.

Umida Hikmatillayeva – Indiana universiteti (AQSH) doktoranti.

Nigina Sadinova – SamDCHTI katta o'qituvchisi, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori.

Sayyora Suyumova – Toshkent shahridagi 246-maktabning o'zbek tili fani o'qituvchisi.

Moxigul Sultonova – Qashqadaryo viloyati Kitob tumanidagi 54-maktabning o'zbek tili fani o'qituvchisi.

O'zbek tili [Matn]: 6-sinf uchun darslik / Dilafruz Xidoyatova [va boshq.]. – Toshkent: Respublika ta'lim markazi, 2022. – 176 b.

ISBN 978-9943-8173-9-5

UO'K 811.512.133(075.3)
KBK 81.2(5O')ya72

*Respublika maqsadli kitob jamg'armasi mablag'lari
hisobidan chop etildi.*

*Original maket va dizayn konsepsiyasi
Respublika ta'lim markazi tomonidan ishlandi.*

MUNDARIJA

1-chorak

O‘ZBEKISTONGA XUSH KELIBSIZ!

O‘zbekistonga xush kelibsiz!.....	6
Tengdoshlarim.....	8
Samarqand	10
Samarqandning yuragi	13
Naqadar go‘zal!	15
Samarqand – Buxoro	17
Buxoro – Xiva.....	21
Xiva – Nukus	24
Nukus – Toshkent.....	26
Zamonaviy Toshkent.....	29
Buni bilasizmi?.....	32
“Jonlangan” tuproq	34
Oltin qo‘llar.....	37
Qayga borsam, boshda do‘ppim	39
Milliy liboslar.....	41
Xalq durdonalari.....	43
Zargarlik.....	45
Betakor ustunlar.....	47
Milliy taomlar.....	49
Minoralar.....	52
Mustahkamlash.....	53
Adabiy o‘qish. Hunar haqida ertak.....	55

2-chorak

QANI, KETDIK

Kamarlarni taqing!	56
Avtobus nega qizil?	58
Tezyurar poyezd.....	60
Avtobus.....	62
Nurli manzillar	65
“Sahro kemasi”	67
Parvozga tayyormisiz?	68
Iltilmos, suyanmangiz!.....	70
Haydovchilik guvoohnomasi.....	73
Yo‘l qoidasi.....	75
Yo‘ldagi saboq.....	77
Yo‘ldagi madaniyat	78
Yo‘l bering!.....	80
Imkoniyat eshiklari.....	82
Mustahkamlash.....	84
Adabiy o‘qish. Yosh futbolchi	86

MUNDARIJA

3-chorak **TEXNOPARK**

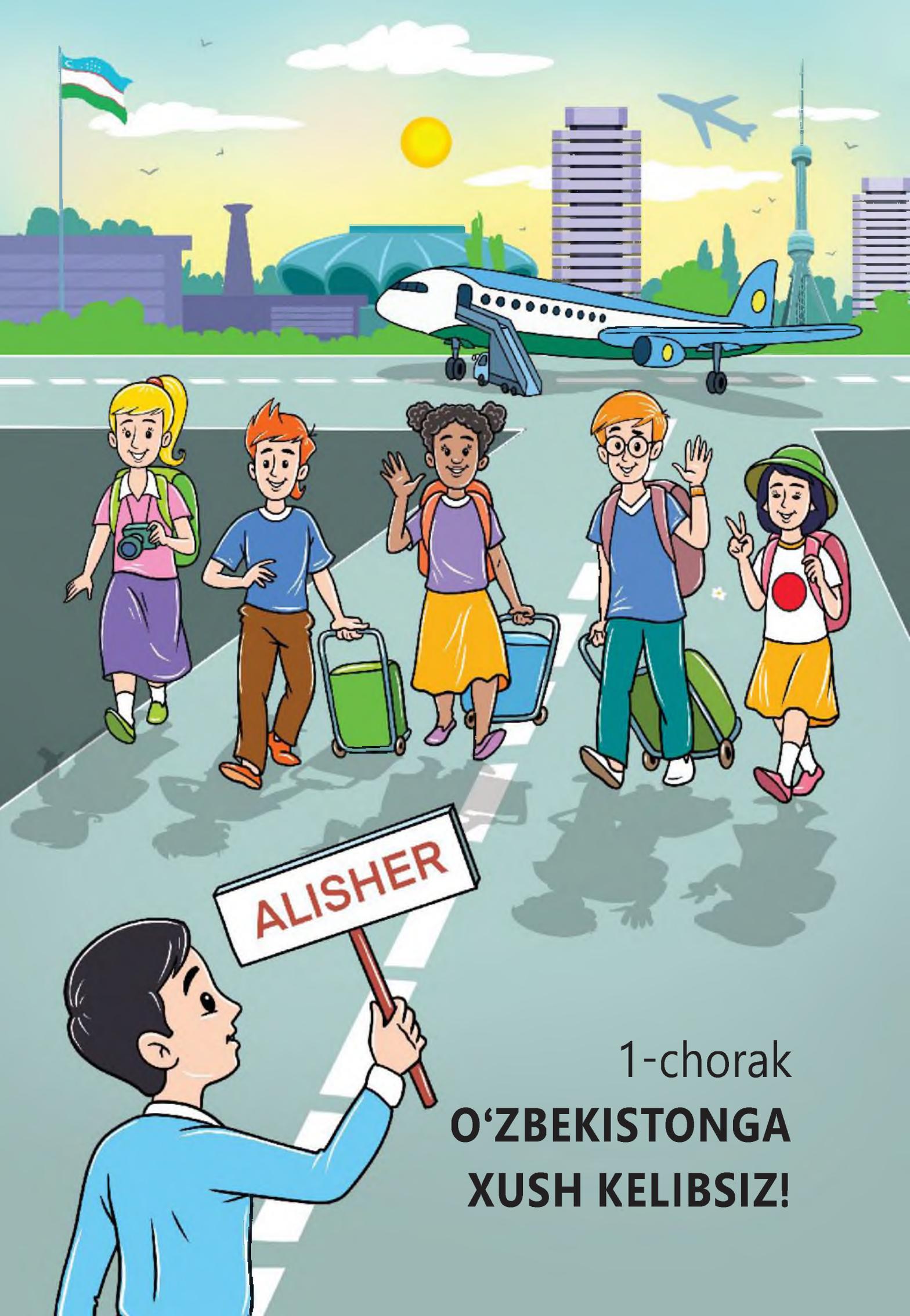

Robototexnika nima?.....	88
Dron	90
Sehri tomchilar.....	91
Kelajak energiyasi.....	93
Shamol energiyasi.....	94
Yashil binolar.....	96
3D printer.....	99
“Kindl kitob”	100
Globus	102
Alisher Navoiy	105
Observatoriya	106
Algoritm.....	108
GINNES rekordlari.....	110
Aqlga sig‘mas narsalar	112
Internet.....	114
Favqulodda vaziyatlar.....	117
Taomlanish.....	119
Dori-darmon.....	121
Begona odamlar bilan munosabat.....	123
Hayvonlarga munosabat. G‘amxo‘rlik	125
Loyiha turlari.....	127
Irodaning loyihasi	129
Yosh tadqiqotchi.....	130
Adabiy o‘qish. Besh bolali yigitcha.....	132
Takrorlash.....	135

4-chorak **BORIGA BARAKA**

Diqqat! Diqqat!	136
“Ko‘ngil ko‘zi” aksiyasi	138
Maktabdagi aksiya	140
Barakasini bersin	141
Bolalarga bering dunyoni	143
Maktabdagi kimoshdi savdosi rejasi	145
Kimoshdi savdosi tarixi	147
Javob xati	148
Qimmatbaho kitob	150
“Kimoshdi” musobaqasi	153
Adabiy o‘qish. Haqiqiy g‘olib	154
Loyiham reklamasi	157
To‘g‘ri yo‘l	159
Millioner tengdoshlarim	161
Ishtiyok	163
Mustahkamlash	165
Yaxshilikni o‘z vaqtida qil	167
Lug‘at	169

ALISHER

1-chorak
**O‘ZBEKISTONGA
XUSH KELIBSIZ!**

O'ZBEKISTONGA XUSH KELIBSIZ!

1. Tinglang. Yozing.

... .., Maks!

Yaxshimisan? Ishlaring yaxshimi?
Oxirgi xatingda ... va Buxoro haqida so'ragan eding. Istasang,
ta'tilni birga O'zbekistonning tarixiy shaharlarida o'tkazamiz.

Seni va do'stlaringni O'zbekistonga Toshkent, Samarqand, Buxoro, ... va boshqa shaharlarga birga sayohat qilamiz. Javobingni kutaman.

Hurmat bilan ... Alisher.

2. O'qing.

3. O'ylang va toping. Yozing.

Namuna:

1. Toshkent.
2. ...

4. Gapiring.

12 ta

poytaxt

qadimiy

kitob

birinchi

eng

vatanim

qishloq

shahar

5. O'ylang va toping. Yozing.

Namuna:

1. QARSHI.

① A Q I R S H

② N O V I Y A

③ N A D R A Q M A S

④ Z A Z I J X

⑤ T I M R E Z

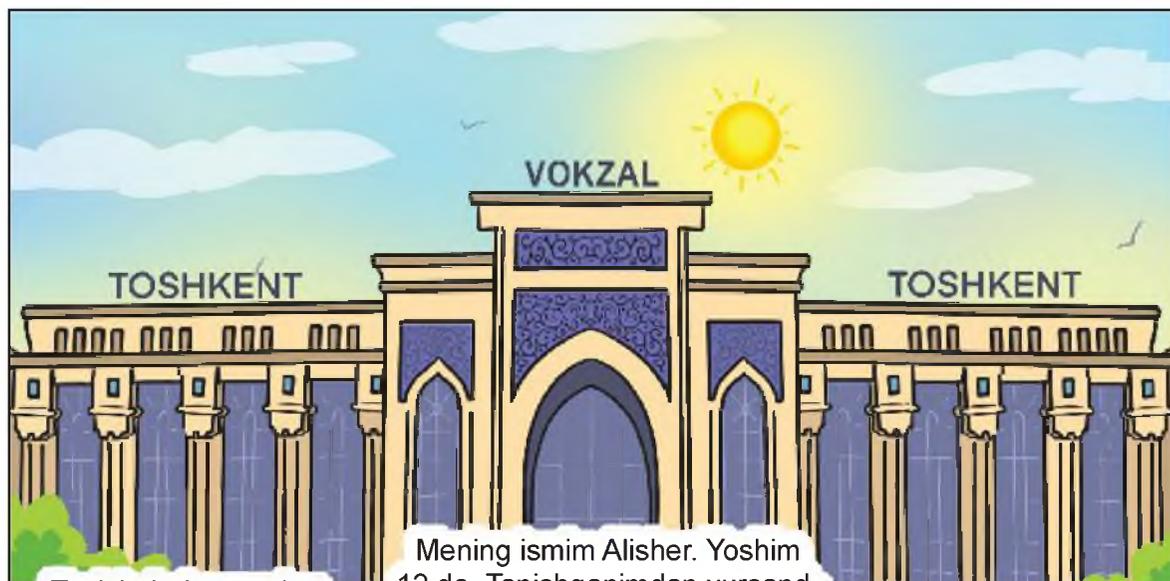
⑥ O N J D I A N

Mustaqil topshiriq

Agar sizning chet ellik do'stingiz O'zbekistonga kelsa, uni qaysi shaharlarga olib borar edingiz? O'zbekiston xartasini chizing va unda shu shaharlarni belgilang.

TENGDOSHLARIM

1. O'qing.

Tanish, bular mening do'stlarim: yaponiyalik Suzuko, inglizlik Agata, rossiyalik Danil va keniyalik Zembi.

①

Mening ismim Alisher. Yoshim 12 da. Tanishganimdan xursandman. Sizlar bilan O'zbekistonning tarixiy shaharlariga sayohat qilamiz. Sayohatimizni Samarqand shahridan boshlaymiz.

②

Samarqandga qanday boramiz?

③

U yerga "Afrosiyob" tezyurar poyezdida boramiz.

④

DIQQAT QILING!

-lik
-dan

- Qayerlikсан?
- O'zbekistonlikman.
- O'zbekistondanman.

tengdosh
qayerlikсан
tanishing
tanishganimdan xursandman
tezyurar poyezd
yo'nalish

2. O'ylang va toping. Gapiring. Yozing.

Namuna:

Maks qayerlik?
Maks AQSHlik.

Maks qayerdan?
Maks AQSHdan.

Agata

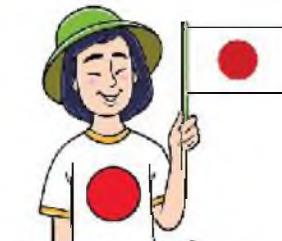
Alisher

Zembi

Danil

Suzuko

Maks

3. Tinglang.

“AFROSIYOB” TEZYURAR POYEZDI

4. O‘ylang va toping. Yozing.

Namuna 1. “Afrosiyob” tezyurar poyezdi Ispaniyada ishlab chiqarilgan.

1. “Afrosiyob” tezyurar poyezdi ___da ishlab chiqarilgan.
2. U ___ yo‘nalishi bo‘ylab harakatni boshlagan.
3. ___ uchun ham qulayliklarga ega.
4. Poyezdga jami bo‘lib ___ odam sig‘adi.
5. ___ yil birinchi marta ___ga olib kelingan.

5. O‘ylang va toping. Yozing.

1. Poyezdga jami bo‘lib 257 ta **odam** sig‘adi.

Ajratib ko‘rsatilgan so‘z o‘rnida qo‘llanadigan so‘zni toping.

- A) bola B) kishi C) yo‘lovchi

2. U Ispaniyada **ishlab chiqarilgan**.

Ajratib ko‘rsatilgan so‘z o‘rnida qo‘llanadigan so‘zni toping.

- A) tayyorlangan B) ishlatilgan C) topilgan

3. O‘zbekiston bo‘ylab **eng yuqori** tezlikda harakatlanuvchi transport “Afrosiyob” tezyurar poyezdidir.

Ajratib ko‘rsatilgan so‘z o‘rnida qo‘llanadigan so‘zni toping.

- A) eng chaqqon B) eng kuchli C) eng baland

Mustaqil topshiriq

“Afrosiyob” tezyurar poyezdi haqida ma‘lumotlar to‘plang va transportlar mavzusi-da kollaj tayyorlab keling.

SAMARQAND

1. O‘qing.

SAMARQAND

Samarqand sayyoramizdagi eng qadimiy shaharlardan biri bo‘lib, Rim va Afina bilan tengdoshdir. U 2750 yoshdan oshgan. Samarqand ulkan kashfiyotlar markazi ham hisoblanadi. Ayrim ma‘lumotlarga qaraganda, 650-yildayoq Samarqandda qog‘ozli kitoblar bo‘lgan. Ulug‘bek rasadxonasida esa globus bo‘lgani haqida ma‘lumotlar bor.

vab-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com vab-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza456, nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

6-sinf o'zbek tili darsligini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali vab-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Darsliklarning elektron varianti**
- 9. Maktab ish hujjatlari**
- 10. Direktor ish hujjatlari**
- 11. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 12. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 13. Psixolog hujjatlari**
- 14. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 15. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 16. Besh tashabbus hujjatlari**
- 17. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**